

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

المنطق

ضروری و نظری

جلسه 7

استاد فرخی

علم ضروری و نظری

علم (هر دو قسم آن ؛ تصور و تصدیق) به دو قسم ، تقسیم می شود.

۱- علم ضروری (بدیهی) : علمی که در تحقق آن احتیاج به کسب فکر و نظر نیست . و بالبداهه

حاصل می گردد. مانند: تصور مفهوم وجود و تصدیق اینکه کل بزرگتر از

جزء است.

۲- علم نظری (کسبی) : علمی که در تحقق آن احتیاج به کسب فکر و نظر است. و بالبداهه حاصل

می گردد. مانند: تصور حقیقت روح و تصدیق اینکه در کرات دیگر حیات است.

در تحقق علم ضروری اسباب توجه نفس لازم است و در صورتی که این اسباب فراهم نباشد ممکن

ست که یک یز بدیهی برای انسان مجهول باند.

اسباب توجه نفس

۱- انــــــــــــتباه : جود این سبب در متام بدیهیات لازم است . شخص غافل بسیاری از واضحات

برایش مخفی می ماند .

۲- سلامت ذهن وجود این سبب در متام بدیهیات لازم است. کسی که ذهن سقیم و بیمار دارد در اظهار

امور شک می کند. البته منشأ عدم سلامت ذهن می تواند نقصان طبیعی یا مرض و یا تربیت فاسد باشد.

۳- سلامت حواس : این سبب مختص به بدیهیات مربوط به حواس پنج گانه می باشد. کسی که کور

باشد علمی که دیدن در آن نقش دارد را از دست می دهد.

مرکز مجاز امام صادق (ع)

۴- فقدان شبهه: شبهه این است که ذهن یک دلیل فاسد که تناقض با یک امر بدیهی دارد تألیف می کند. و از مغالطه به کار رفته در آن غافل می شود و سپس در یک امر بدیهی شک می کند.

۵- عملیات غیر عقلیه: در بسیاری از بدیهیات لازم است که شخص کار غیر علمی نماید البته علمی

و تلاش برای دیدن شهری
که نیاز به فکر و اندیشه نداشته باشد مانند شنیدن خبر کسانی که توطئه شان بر دروغ ممتنع باشد. ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv